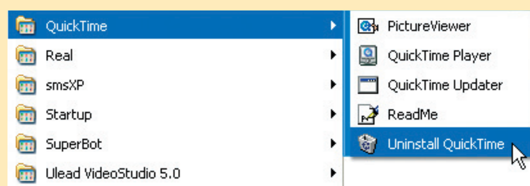
Windows XP configureren: deel 5

XP binnenstebuiten

We hebben onze Windows XP in de vier voorgaande cursusdelen al een heel eind weten te configureren! Maar ons configuratiescherm is nog lang niet aan het einde van zijn Latijn. In deze aflevering brengen we twee nogal uiteenlopende rubrieken samen: software en toegankelijkheidsopties.

SOFTWARE

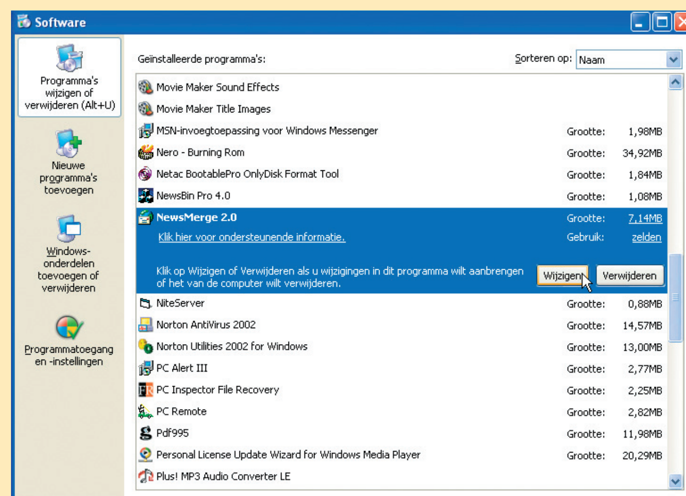

Toch wel makkelijk, zo'n uninstall-optie.

Een handige rubriek om programma's (of -onderdelen) te installeren of te verwijderen.

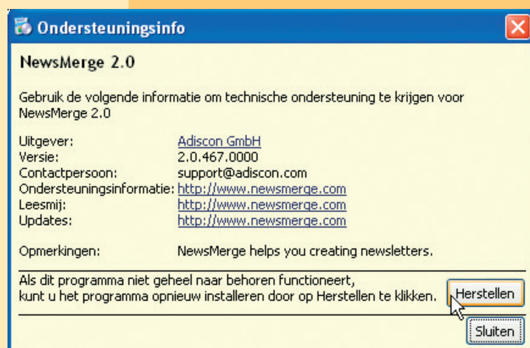
In het derde deel van onze cursus (zie Clickx 30) vertelden we je al hoe je allerlei ongewenste of weerbarstige software via het TAAKBEHEER of met behulp van de tool MSCONFIG het zwijgen kon opleggen. Je kan natuurlijk nog een stapje verder gaan en de software ook effectief van de schijf kieperen. Je weet natuurlijk al dat je dat maar beter niet doet door bijvoorbeeld vanuit je Verkenner de map waarin die software staat, naar de prullenmand te slepen! Er blijven dan immers vaak nog restanten van het programma over in (onder meer) de registerbestanden van Windows en dat kan leiden tot ergerlijke foutberichten of zelfs tot een onstabiel systeem! Sommige programma's bieden de gebruiker daarom een Uninstall-optie aan, die je dan meestal aantreft in een submenu van de bewuste applicatie.

Service Pack 1 voegt een vierde optie toe aan het taakvenster.

Maar wat als zo'n handige optie nergens te bespeuren valt, en je bent het programma toch liever kwijt dan rijk?
Wat had je gedacht: dan schiet het Configuratiescherm je natuurlijk ter hulp! Start het dus maar snel op (STARTKNOP, CONFIGURATIESCHERM) en dubbelklik op het pictogram SOFTWARE.

Programma's wijzigen of verwijderen

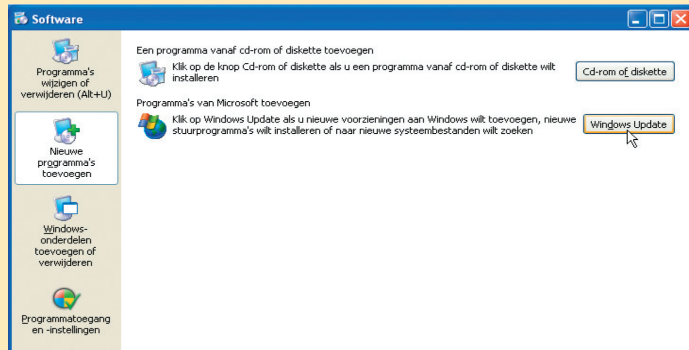
Ondersteuning nodig? Even klikken!

Je krijgt een nieuw dialoogvenster te zien, dat standaard met de bovenste optie geopend wordt: PROGRAMMA'S WIJZIGEN OF VERWIJDEREN. Je hebt het al begrepen: hiermee open je een overzichtelijke lijst van zowat alle software die je (zelf) hebt geïnstalleerd. Alle programma's staan netjes alfabetisch geordend, maar via het veld SORTEREN OP (rechtsboven) kan je ze ook volgens andere criteria sorteren: grootte, gebruik en laatst gebruikt. Klik je de naam van zo'n programma aan, dan krijg je een of twee knoppen te zien. Soms kan je enkel het programma verwijderen, maar onder de knop WIJZIGEN zit er vaak een wizard verborgen waarmee je de installatie kan herstellen of bepaalde aanpassingen doorvoeren. Heb je je tijdens je zoektocht naar programma-*updates* al eens rot gezocht naar de website van de producent? Probeer dan even die superhandige link 'KLIK HIER VOOR ONDERSTEUNENDE INFORMATIE' uit, die bij heel wat programma's in de lijst prijkt! Je vindt er vaak links naar een website of een e-mailadres van de helpdesk, maar soms ook extra opties zoals een Herstelknop.

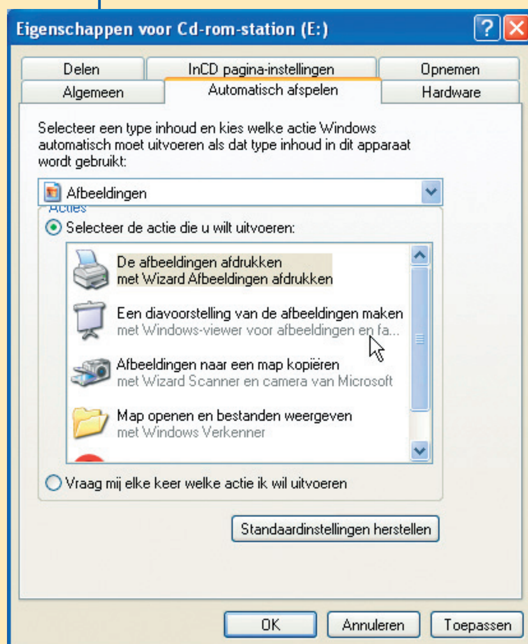
Nieuwe programma's toevoegen

Nogal wat programma-cd's zijn zelfinstallerend: je hoeft ze maar in de drive te stoppen en even later schiet het installatieproces in gang. Lukt dat toch niet (zie kaderstukje hieronder), dan kan je het nog op deze manier proberen. Stop de cd (of de diskette) in de drive, klik de optie **Nieuwe programma's toevoegen** aan en druk vervolgens op de knop **Cd-rom of diskette**. Een miniwizard gaat dan automatisch op zoek naar een installatiebestand (zoals install.exe en setup.exe) in de hoofdmap van je diskette of cd-rom. Treft hij zo'n bestand niet aan, dan kan je nog altijd manueel op zoek gaan door zelf in de mappen te bladeren.
De tweede knop (**Windows Update**) komt je zeker bekend voor: die verbindt je met de updatesite van Microsoft [**http://windows-update.microsoft.com**], vanwaar je allerlei nieuwe *patches* en stuurprogramma's kan downloaden. Heb je Service Pack 1 nog niet geïnstalleerd, dan kan je dat meteen langs deze weg in orde brengen (zie verder).

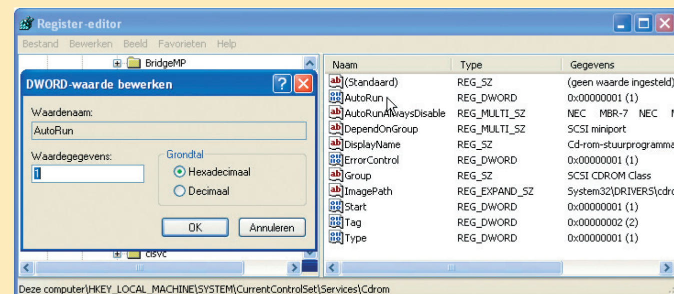
Installeren van updates of programma's kan ook langs deze weg!

Je cd als automaat

En wat had je graag uitgespookt met die afbeeldingen op cd?

Je stopt een cd'tje in de drive en wat gebeurt er? Wel, dat hangt nu precies af van wat je aan Windows XP verteld hebt: afhankelijk van de inhoud die hij op je cd aantreft, kan hij namelijk automatisch een bepaald programma opstarten of je een handig keuzemenu aanbieden! Dat doe je als volgt. Druk op de **Startknop**, en selecteer **Deze computer**. Klik vervolgens met de rechtermuistoets op je cd-station, en kies **Eigenschappen uit het snelmenu**. Op het tabblad **Automatisch afspelen** kan je nu zelf instellen welke actie XP precies moet ondernemen als hij bepaalde gegevensbestanden op de cd herkent. Zo kan je bijvoorbeeld bepalen dat hij voor afbeeldingen een aangepaste wizard moet opstarten, ze meteen beter omtovert in een diavoorstelling, ze naar een bepaalde map dient te kopiëren of ze enkel maar hoeft weer te geven in de Verkenner. Selecteer je de optie **Vraag mij elke keer welke actie ik wil uitvoeren**, dan kan je per cd zelf beslissen welke actie je wil ondernemen.
In dit venster zoek je wel vergeefs naar een schakeloptie voor zelfstartende programma-cd's. Daarvoor dien je dus iets dieper te graven: druk op de **Startknop**, kies **Uitvoeren**, tik de opdracht **Regedit** in, en druk op de **OK**-knop. Dubbelklik in het dialoogvenster achtereenvolgens op de volgende namen **HKEY_LOCAL_MACHINE\SYSTEM\CurrentControlSet\Services\Cdrom**. Rechts verschijnen dan een aantal items, waaronder **AutoRun**. Dubbelklik hierop en vul in het veld **Waardegegevens** het cijfer 1 (zelfstartend) of 0 (niet zelfstartend) in. Maak echter absoluut geen fouten, want een corrupt register kan je met een defect besturingssysteem opzadelen! Bevestig met **OK**, sluit alle vensters af en herstart Windows.

Zelfstartende cd? Die schakeloptie tref je in het register aan.

VAKTAAL

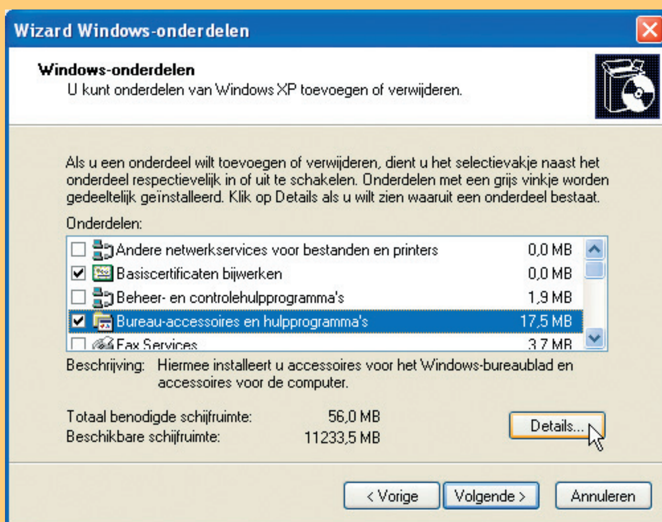
Patch: Een stukje software dat er voor moet zorgen dat een bepaald programma of systeemonderdeel correcter of vlotter werkt.

Register: Een aantal bestanden waarin de meeste programma's en Windows zelf allerlei belangrijke gegevens stockeren die nodig zijn voor een correcte werking.

Update: Programma's worden regelmatig vernieuwd of gezuiverd van kleine foutjes. Het is echter niet altijd nodig dat vernieuwde programma te kopen. Vaak kan je bij de fabrikant updates bekomen die van je oude programma een nieuw maken, de fouten er uit halen of een functie rijker maken.

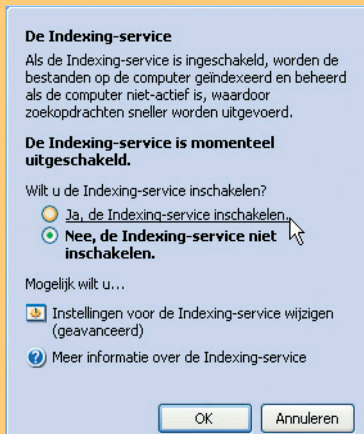
Windows-onderdelen toevoegen of verwijderen

Het is je misschien opgevallen dat Windows XP je tijdens de installatie minder vaak lastig valt dan zijn voorgangers. Die vroegen je immers om de haverklap of je deze of gene component al dan niet wilde installeren. Windows XP is wat dat betreft een stuk tirannieker: die beslist zelf welke onderdelen hij standaard mee op je schijf zet! Maar het is nog de vraag of zijn keuzes jou wel bevallen! Gelukkig kan je dat nadien nog bijstellen via de optie Windows-onderdelen toevoegen of verwijderen! Sommige onderdelen bevatten echter subcomponenten, en die krijg je te zien als je op de knop Details drukt.

Beslis zelf welke onderdelen je (niet) lust!

Je beschikt over drie installatiemogelijkheden: een leeg vierkantje betekent dat je geen enkel (sub)onderdeel hebt geïnstalleerd, een vinkje in een wit vierkantje betekent dat het onderdeel integraal is geïnstalleerd, en een vinkje in een grijs vierkantje houdt in dat je niet alle subcomponenten hebt geïnstalleerd.

Snellere lokale zoekopdrachten dankzij de indexing-service.

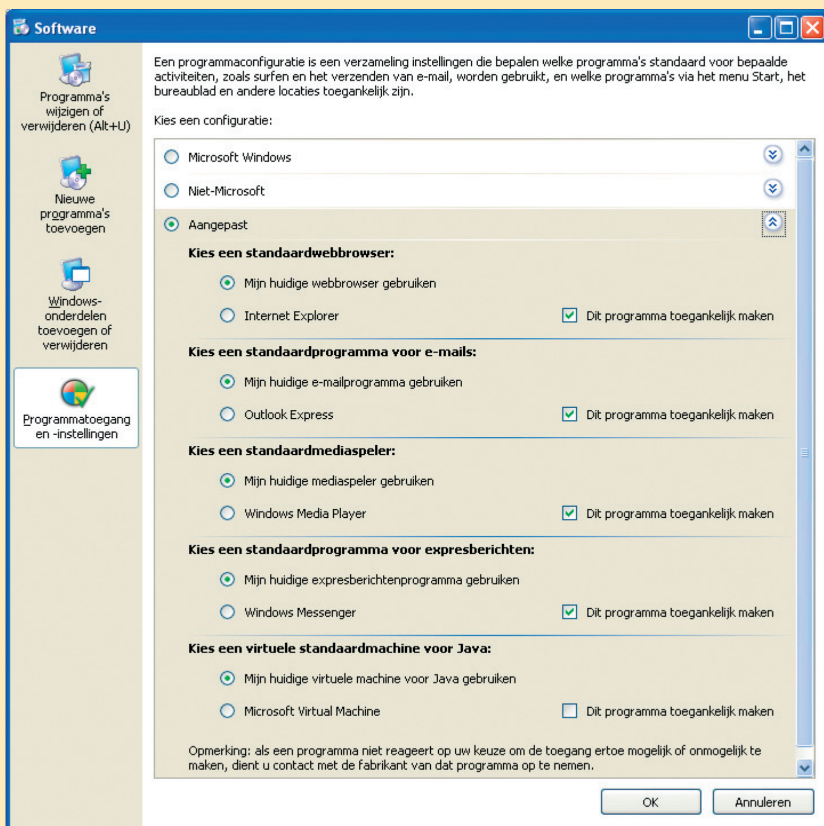
In deze tabel vind je een handig overzicht van de belangrijkste onderdelen, zodat je zelf beter kan oordelen of je ze al dan niet wenst te (de)installeren. We hebben ook een kolom 'moeilijkheidsgraad' toegevoegd: zo kan je meteen inschatten of dat onderdeel wel spek voor je bek is.

Onderdeel	Moeilijkheidsgraad	Standaard geïnstalleerd	Wat/waarom (niet)?
Andere netwerkservices voor bestanden en printers	*****	nee	Installeer deze service als je een thuisnetwerkje hebt geïnstalleerd en je wilt vanuit een DOS- of *UNIX* computer naar een Windows-printer kunnen afdrukken.
Basiscertificaten bijwerken	****	ja	Zorgt ervoor dat certificaten, nodig voor beveiligd mailen, surfen en installeren van software via het net, automatisch worden gedownload.
Beheer- en controle hulpprogramma's	*****	nee	Is enkel nodig voor wie een netwerkje draaien heeft met gecentraliseerde beheertools.
Bureau-accessoires en hulpprogramma's	*	ja	Bekijk via de Details-knop zeker even welke onderdelen zich hier allemaal schuilhouden: wat je niet nodig acht, schakel je gerust uit!
Fax Services	***	nee	Jawel, faxen is ook vanuit Windows XP mogelijk. We komen hierop terug in een volgend deel van deze reeks!
Indexing-service	**	ja	Maakt snellere lokale – lees: op je eigen PC – zoekopdrachten mogelijk. Deze service kan je verder instellen via de Startknop, Zoeken, Uw voorkeuren aanpassen, Met Indexing-Service.
Internet Explorer	*	ja	Verwijder het vinkje als je het pictogram van deze browser niet langer op je bureaublad en in je Startmenu wenst te zien.
Internet Information Services (IIS)– enkel Pro-versie –	*****	nee	Installeert een 'persoonlijke' webserver op je eigen toestel: handig voor wie off line bepaalde webtechnieken wil uittesten.
Message Queuing – enkel Pro-versie –	*****	nee	Installeert software zodat welbepaalde programma's via het netwerk met andere kunnen communiceren.
MSN Explorer	*	ja	Installeert Microsoft's browser annex e-mailprogramma. Je kan het gerust verwijderen als je dat niet gebruikt (bespaart je zo'n 12 MB schijfruimte)!
Netwerkservices	*****	nee	Bevat een aantal nogal gespecialiseerde netwerkonderdelen. Installeer die enkel als je precies weet waarvoor ze nuttig zijn.

Standaard vind je dus elf onderdelen terug in de lijst. Misschien tel jij er wel veertien, en dat betekent dat je Service Pack 1 van Windows XP hebt geïnstalleerd. Die voegt er nog een drietal onderdelen aan toe: Outlook Express, Windows Media Player en Windows Messenger. Verwijder je hier een vinkje, dan worden alleen maar de pictogrammen van het bewuste programma van je bureaublad of je Startmenu verwijderd: het programma zelf wordt dus niet van schijf gehaald!

Programmatoegang en –instellingen

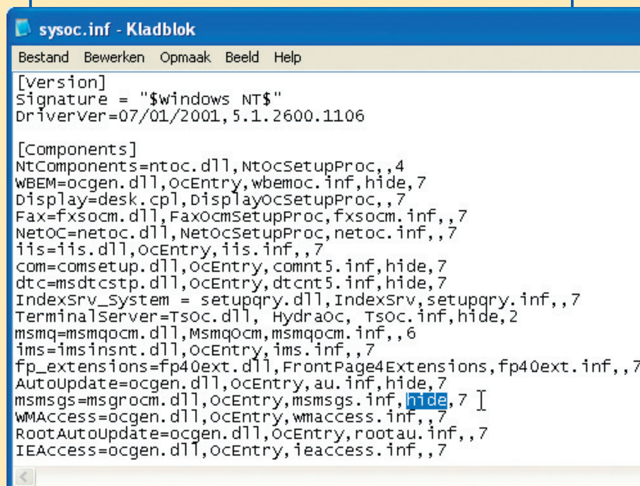
Bespeur je nergens deze vierde rubriek in je Softwarevenster? Geen paniek: dat betekent enkel dat je Service Pack 1 voor Windows XP nog niet hebt geïnstalleerd! Wat dat pakket precies inhoudt, hebben we voor jou al uitgespit in Clickx nr. 28. De aandachtige lezer heeft er ongetwijfeld uit afgeleid dat de installatie van het Service Pack een verstandige keuze is: het bevat immers tal van patches en enkele uitbreidingen die sedert het ontstaan van XP zijn uitgebracht. Het pakket is helemaal gratis, maar je houdt er wel makkelijk een fikse download van zo'n 30 MB aan over! De installatie verloopt in principe rimpelloos, maar beschik je over een tragere pc, dan ben je er wel een uurtje zoet mee. We raden je natuurlijk ook niet af eerst een veiligheidskopie van al je belangrijke gegevens te nemen... Tenzij je dit Service Pack ergens op cd hebt rondslingeren, kan je het best installeren via Windows Update (zie boven). Zodra je bent aanbeland op de updatesite van Microsoft, klik je op de link **Zoeken naar updates**. Vervolgens selecteer je **Updates weergeven en installeren**, waarna je de kans krijgt (eerst) Service Pack 1 binnen te halen. Veel meer dan de instructies op het scherm te volgen, hoef je niet te doen. Oh ja, voor wie het mocht interesseren... is je Windowsinstallatie niet helemaal kosjer en beschik je niet over een legale productkey, dan weigert dit Service Pack zich te installeren. Op het net circuleren weliswaar al allerlei tips en tools om ook deze beveiliging te omzeilen, maar dat advies willen we jou natuurlijk niet meegeven...

Het schampere resultaat van een juridisch steekspel.

Wat vind je nu in deze rubriek **Programmatoegang en –instellingen** terug? Niet veel soeps, eigenlijk. Je kan er enkel aangeven van welke programma's je de toegang wenst te blokkeren (lees: pictogrammen verwijderen). Het gaat hier hoofdzakelijk om tools die Microsoft min of meer in Windows XP heeft ingebakken zodat concurrenten het knap lastig krijgen om ook hun graantje mee te pikken. De rechter heeft Microsoft echter op de vingers getikt, en het (magere) resultaat is dat je via deze optie makkelijker typische Windows-producten als Internet Explorer, Outlook Express, Windows Media Player en Messenger kan verbergen en alternatieve programma's toegankelijk maken.

Die koppige Windows Messenger!


```
[Version]
Signature = "$Windows NT$"
DriverVer=07/01/2001,5.1.2600.1106

[Components]
NtComponents=ntoc.dll,NtOcSetupProc,,4
WBEM=ocgen.dll,OcEntry,wbemoc.inf,hide,7
Display=desk.cpl,DisplayOcSetupProc,,7
Fax=fxsocm.dll,FaxOcmSetupProc,fxsocm.inf,,7
NetOC=netoc.dll,NetOcSetupProc,netoc.inf,,7
iis=iis.dll,OcEntry,iis.inf,,7
com=comsetup.dll,OcEntry,comnt5.inf,hide,7
dtc=msdtcstp.dll,OcEntry,dtcnt5.inf,hide,7
IndexSrv_System = setupqry.dll,IndexSrv,setupqry.inf,,7
TerminalServer=TsOc.dll, HydraOc, TsOc.inf,hide,2
msmq=msmqocm.dll,MsmqOcm,msmqocm.inf,,6
ims=imsinsnt.dll,OcEntry,ims.inf,,7
fp_extensions=fp40ext.dll,FrontPage4Extensions,fp40ext.inf,,7
AutoUpdate=ocgen.dll,OcEntry,au.inf,hide,7
msmsgs=msgrocm.dll,OcEntry,msmsgs.inf,hide,7
WMAccess=ocgen.dll,OcEntry,wmaccess.inf,,7
RootAutoUpdate=ocgen.dll,OcEntry,rootau.inf,,7
IEAccess=ocgen.dll,OcEntry,ieaccess.inf,,7
```

Hier speelt Messenger dus verstoppertje!

Microsoft houdt er duidelijk niet van dat Windows XP-gebruikers zomaar programma's uit eigen stal verwijderen. Neem nu Windows Messenger: via het configuratiescherm kan je enkel het pictogram doen verdwijnen... het programma zelf blijft koppig zijn ding doen. Op het internet kan je intussen wel terecht voor een gratis verwijdertool (MessengerDisable, **www.dougknox.com/xp/utils/xp_mess_disable.htm**), maar je kan dat varkentje ook gerust zelf wassen. Start je Verkenner, open het menu **Extra** en selecteer **Mapopties**. Open het tabblad **Weergave** en blader naar de optie **Verborgen bestanden en mappen**. Plaats een vinkje naast **Verborgen bestanden en mappen weergeven** en bevestig met **OK**. Start vervolgens je Kladblok op (**Alle Programma's**, **Bureau-accessoires**), ga naar het menu **Bestand** en kies **Openen** (kies **Alle bestanden** bij **Bestandstypen**). Blader naar het bestand: **\windows\inf\sysoc.inf** en open het in Kladblok. Spoor deze regel op: **msmsgs=msgrocm.dll,OcEntry,msmsgs.inf,hide,7**, en verwijder het woordje **Hide** (laat de komma's ongemoeid). Sla vervolgens het bestand onder dezelfde naam weer op en open opnieuw de rubriek **Software** in je **Configuratiescherm**, en selecteer **Windows onderdelen toevoegen of verwijderen**: nu kan je die koppige Messenger wél overboord gooien!

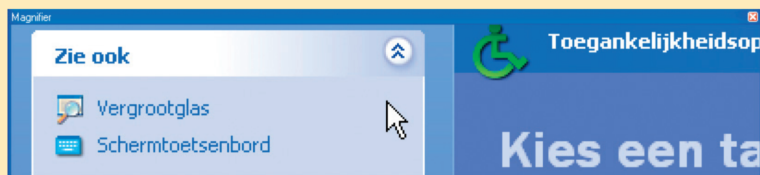
VAKTAAL

UNIX: UNIform eXecutive. Besturingssysteem ontwikkeld door Bell Laboratories dat bedoeld is voor computers waar veel mensen tegelijk mee werken. Unix wordt gewaardeerd in grote computernetwerken en universiteiten. De meeste internetservers draaien op UNIX.

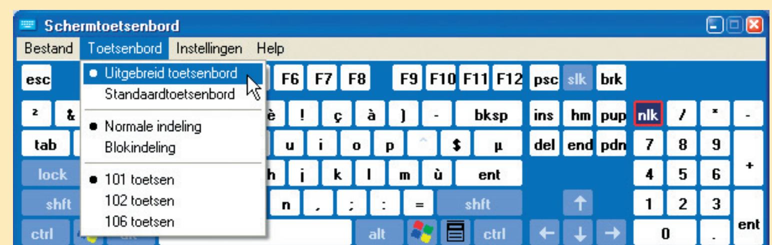
TOEGANKELIJKHEIDSOPTIES

Ook valide gebruikers vinden hier wel nuttige opties terug.

Het rolstoel-pictogram van de laatste rubriek uit het Configuratiescherm laat er geen twijfel over bestaan: hieronder gaan een aantal opties schuil die in de eerste plaats bedoeld zijn om Windows toegankelijker te maken voor mensen met een of andere handicap. Toch zitten er ook een aantal instellingen tussen die ook valide gebruikers van pas kunnen komen. De eerste taak (**Het contrast voor tekst en kleuren op het beeldscherm inschakelen**) herbergt een heleboel opties waarmee je het toetsenbord, de muis en de schermweergave kan instellen. Zo kan je bijvoorbeeld schakeltoetsen instellen (je hoort dan een klikgeluid als je een **Lock-toets** indrukt), of de knippersnelheid van de muiscursor wijzigen. In de tweede taak (**Visuele, auditieve en mobiliteitsbehoeften opgeven**) huist een toegankelijkheidswizard, die je bijvoorbeeld een andere tekengrootte voor Windows laat instellen. Je kan hier gerust mee experimenteren, maar de wizard blijkt nogal gedreven te zijn: zelfs als je je wijzigingen annuleert, blijven er vaak nog restanten van je visuele experimenten over! Dat kan je echter als volgt weer herstellen: open je **Configuratiescherm**, selecteer **Vormgeving en thema's** en vervolgens **Het thema van de computer wijzigen**, open het tabblad **Thema's** en kies het gewenste thema (standaard: Windows XP). Bevestig met **OK**.

Je hoeft niet langer bang te zijn voor die kleine lettertjes in dat contract...

Heel handige opties tref je ook in de taakbalk van de **Toegankelijkheidsopties** aan. Ben je bijvoorbeeld met een of andere grafische toepassing bezig, dan kan het Vergrootglas handig van pas komen. Standaard krijg je dat zoombeeld in een venster bovenaan je scherm te zien, maar je kan het gerust naar elders verslepen en meteen het formaat van het venster aanpassen. Klik je met de rechtermuistoets op het venster, dan kan je niet alleen de vergrotingsfactor instellen (van 2X tot 9X), maar ook wat het vergrootglas precies moet traceren en uitvergroten: de ruimte rond je muisaanwijzer of die rond je tekstcursor, bijvoorbeeld.
Het nut van een virtueel toetsenbord zien we niet zo onmiddellijk – behalve misschien als de batterijen van je draadloze toetsenbord het plots begeven hebben – maar de optie **Schermtoetsenbord** tovert alvast wel zo'n exemplaar op je scherm. Met de muispijl kan je dan de gewenste toetsen aanklikken. Er is zelfs een klein menu voorzien, waar je de exacte toetsenbordindeling en nog een paar andere verfijningen kan instellen.
Vind je het Vergrootglas of het Schermtoetsenbord echt onmisbaar, dan kan je ze overigens al oproepen nog voor je bij Windows bent *ingelogd*. Dat doe je op het Welkomstscherm via de toetscombinatie ***Winlogo* + U**: dit roept het dialoogvenster van het Hulpprogrammabeheer op, van waaruit je beide opties kan opstarten.

Voor wie liever klikt dan tikt!

VAKTAAL

Inloggen: Vooraleer je een netwerk of computer mag betreden, moet je jezelf kenbaar maken en met een wachtwoord aantonen dat je bevoegd bent. Die procedure noemen we inloggen.

Winlogo: Het logo van Windows. Je vindt dit ook onderaan links op je toetsenbord en roept er onder meer het startmenu mee op.

